

Het parket bij de Hoge Raad

Een zelfstandig onderdeel binnen de Hoge Raad is het parket met aan het hoofd de procureur-generaal. Van het parket maken naast de procureur-generaal en de plaatsvervangend procureur-generaal, advocaten-generaal deel uit. Het parket is onafhankelijk en maakt geen deel uit van het Openbaar Ministerie. Het parket is onderverdeeld in drie secties: civiel recht, strafrecht en belastingrecht. De belangrijkste taak van het parket is het geven van juridische adviezen in zaken, zogenoemde conclusies, aan de Hoge Raad. Die worden door de leden van het parket in onafhankelijkheid genomen. In totaal werden in 2025 1.389 conclusies genomen: 284 in civiele zaken, 974 in strafzaken en 131 in belastingzaken.

Daarnaast heeft de procureur-generaal een aantal bijzondere taken. Zo kan hij cassatie in het belang der wet instellen om een uitspraak van de Hoge Raad te krijgen over een rechtsvraag zonder dat dit gevolgen heeft voor een (reeds afgesloten) zaak. Ook is de procureur-generaal de enige die bevoegd is tot de strafrechtelijke vervolging van bewindspersonen of Kamerleden, overigens pas na hiertoe opdracht te hebben gekregen van de regering of de Tweede Kamer. Als aangifte wordt gedaan tegen bewindspersonen of Kamerleden voert de procureur-generaal eerst een oriënterend onderzoek uit om te bezien of er aanknopingspunten zijn voor opsporing. Andere taken hebben betrekking op het toezicht op de gegevensverwerking door gerechten en het parket bij de Hoge Raad, het toezicht op het Openbaar Ministerie, de interne en externe klachtregeling en de herziening in strafzaken.

De bijzondere taken van de procureur-generaal komen in dit deel aan bod.

Cassatie in het belang der wet

Verzoeken

In 2025 zijn 37 verzoeken om cassatie in het belang der wet in te stellen binnengekomen bij de procureur-generaal. Dit is er één minder dan het jaar daarvoor.

Afwijzingen

In de verslagperiode zijn dertig afwijzingsbrieven verzonden op verzoeken tot het instellen van cassatie in het belang der wet. Dit zijn er twaalf meer dan een jaar eerder. De meest voorkomende reden voor het afwijzen van een verzoek was dat er geen sprake was van een rechtsvraag die met het oog op de rechtseenheid en rechtsontwikkeling opheldering behoefde.

Er waren twee zaken - die via de Commissie cassatie in het belang der wet onder de aandacht van de procureur-generaal waren gebracht - waarin aanvankelijk het voornemen bestond om een vordering in te dienen, maar uiteindelijk werd besloten om geen vordering in te dienen. Deze zaken betroffen:

- de vraag of het gelet op art. 7:259 en 7:260 BW mogelijk is om in één dagvaardingsprocedure

meerdere opeenvolgende jaarafrekeningen van servicekosten te laten vaststellen. Na HR 2 mei 2025, ECLI:NL:HR:2025:701, rov. 3.5 werd alsnog afgezien van het instellen van een vordering. - de vraag wie het risico draagt indien een consument zijn herroepingsrecht uit art. 6:230o BW uitoefent en de retourzending de handelaar niet (of in beschadigde staat) bereikt. Na nader jurisprudentieonderzoek is alsnog afgezien van het voornemen.

Vorderingen en uitspraken

In 2025 zijn acht vorderingen tot cassatie in het belang der wet ingediend. Dat zijn er vier minder dan vorig jaar. Het betroffen vijf strafzaken, twee civielrechtelijke zaken en één fiscale zaak. Enkele zaken worden hier uitgelicht.

Pilot horen getuigen door senior gerechtsjurist

In een van de strafzaken waarin een vordering werd ingediend was de vraag aan de orde of het verhoor van een getuige in het kabinet van de raadsheer-commissaris mag plaatsvinden door een senior gerechtsjurist. De aanleiding voor deze vraag was een pilot van een van de gerechtshoven waarbij getuigen in vooraf geselecteerde zaken, met instemming van de advocaat-generaal en de verdediging, onder verantwoordelijkheid van de raadsheer-commissaris werden gehoord door een ervaren senior gerechtsjurist. De procureur-generaal bij de Hoge Raad diende een vordering tot cassatie in het belang der wet in om aan de Hoge Raad de vraag voor te leggen of deze werkwijze toelaatbaar was. De procureur-generaal achtte de werkwijze niet toelaatbaar omdat deze een deugdelijke wettelijke grondslag ontbeert. Hoge Raad oordeelde gelijkloidend.

Zie voor de vordering <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:806>

en voor de uitspraak van de Hoge Raad

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:1434>.

Beperkingen proceskostenvergoedingen in zaken over verkeersboetes

Ook werd een vordering ingediend in een zaak waarin een verkeersboete was opgelegd op grond van de Wet administratiefrechtelijke handhaving verkeersvoorschriften (WAHV). Met ingang van 1 januari 2024 heeft de

wetgever beperkingen ingevoerd ten aanzien van de proceskostenvergoedingen in WAHV-zaken. De wetgever wilde zo de financiële prikkel wegnemen voor procedures waarin rechtsbijstand wordt verleend op grond van het principe 'no cure, no pay'. In de zaak waarin een vordering tot cassatie in het belang der wet werd ingediend had het hof geoordeeld dat bij de toekenning van een proceskostenvergoeding de per 1 januari 2024 ingevoerde beperkingen buiten toepassing moesten worden gelaten, omdat het hof niet uitsloot dat die beperkingen (kort gezegd) in strijd zijn met het discriminatieverbod dat voortvloeit uit het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens (EVRM).

De advocaat-generaal Keulen, die namens de procureur-generaal de vordering indiende, was het hier niet mee eens. De Hoge Raad volgde de vordering en verwees daartoe naar een eerder arrest van de belastingkamer van de Hoge Raad ten aanzien van de regeling over de beperkingen van de proceskostenvergoedingen in de zaken betreffende de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) en de belasting van personenauto's en motorrijwielen (bpm). Deze beperkingen achtte de belastingkamer niet in strijd met het verdragsrecht. De strafkamer van

de Hoge Raad komt ten aanzien van de beperkingen van de proceskostenvergoedingen op grond van de WAHV tot hetzelfde oordeel. Van een ongerechtvaardigde ongelijke behandeling - en dus van strijd met het EVRM - is door de beperking van de proceskostenvergoeding ook in WAHV-zaken geen sprake, aldus de Hoge Raad.

Zie voor de vordering

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:369>

en voor de uitspraak van de Hoge Raad

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:985>.

Moet onder belanghebbende in de zin van art. 1:24 lid 1 BW ook verstaan worden de ambtenaar van de burgerlijke stand?

In een civiele zaak waarin een vordering tot cassatie in het belang der wet werd ingediend was de vraag aan de orde of de ambtenaar van de burgerlijke stand behoort tot de belanghebbenden die de rechter kunnen verzoeken aanvulling of verbetering van de registers van de burgerlijke stand te gelasten. De rechtsvraag werd door de Commissie cassatie in het belang der wet onder de aandacht van de procureur-generaal gebracht. Het ging in deze zaak om een kind dat in 1981 te vroeg geboren was en binnen enkele uren na de geboorte was overleden. Dit gebeurde kort voor de huwelijksdatum van de ouders. Er was geen geboorte- en overlijdensakte opgemaakt. De ouders hadden de wens dat de biologische vader alsnog in een geboorteakte werd vermeld en dat het kind zijn geslachtsnaam kreeg, net als de twee andere kinderen van de ouders. De ambtenaar van de burgerlijke stand had op de voet van art. 1:24 lid 1 BW de rechtbank verzocht aanvulling te gelasten van het register van geboorten met een geboorteakte van het kind en aanvulling van het register van overlijden met een overlijdensakte van het kind. De rechtbank had het verzoek toegewezen.

De advocaat-generaal Vlas, die namens de procureur-generaal de vordering indiende, was van oordeel dat de rechtbank blijk had gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door de ambtenaar van de burgerlijke stand aan te merken als belanghebbende in de zin van art. 1:24 lid 1 BW. De Hoge Raad volgt de vordering. Uit de wetsgeschiedenis volgt dat de wetgever steeds voor ogen heeft gehad dat naast het openbaar ministerie niet de ambtenaar van de burgerlijke stand de rechter kan verzoeken aanvulling of verbetering van de registers te gelasten. De ambtenaar van de burgerlijke stand behoort daarom niet tot de belanghebbenden in de zin van art. 1:24 lid 1 BW. De Hoge Raad voegt daaraan toe dat dit niet wegneemt dat indien een belanghebbende in de zin van art. 1:24 lid 1 BW of het Openbaar Ministerie de rechter verzoekt aanvulling of verbetering van de registers te gelasten, de ambtenaar van de burgerlijke stand bij dat verzoek belanghebbende is, omdat hij krachtens art. 1:16a BW belast is met het opnemen van akten in de onder hem berustende registers van de burgerlijke stand en de daaraan toe te voegen latere vermeldingen.

Zie voor de vordering

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:247>

en voor de uitspraak van de Hoge Raad

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:766>.

Facebookposts van de minister van Financiën van Curaçao

wekken geen gerechtvaardigd vertrouwen

Een fiscale zaak waarin een vordering tot cassatie in het belang der wet werd ingediend betrof een zaak waarin het Gemeenschappelijk Hof van Justitie van Aruba, Curaçao, Sint Maarten en van Bonaire, Sint Eustatius en Saba uitspraak had gedaan. Een van de vragen die in deze zaak speelden was de vraag in hoeverre posts van de minister van financiën van Curaçao op zijn privé Facebook-pagina gerechtvaardigd vertrouwen hadden gewekt. De minister had in die posts onder meer geschreven dat aanslagen over 2017 en ouder 'gecanceled' zouden worden. Het hof had een beroep op het vertrouwensbeginsel gehonoreerd.

Volgens de advocaat-generaal Wattel, die namens de procureur-generaal de vordering indiende, had het beroep op het vertrouwensbeginsel verworpen moeten worden. De posts konden niet als behoorlijk gepubliceerde beleidsregel gelden, alleen al niet omdat er zonder Facebook-account geen kennis van kon worden genomen. Zij waren bovendien slecht terug te vinden en deels alweer verwijderd. In het licht van het arrest Erven R./St. Eustatius van de Hoge Raad kon volgens de advocaat-generaal betwijfeld worden of dit Facebook-gedrag in het maatschappelijk verkeer als gedraging van het ministerie van financiën van Curaçao kon gelden. Het ging volgens de advocaat-generaal hoogstens om (onjuiste) voorlichting. Om daar tegen de wet in op te kunnen vertrouwen, moet de belastingplichtige iets hebben gedaan of nagelaten in vertrouwen op de onjuiste voorlichting wat hij daarzonder niet gedaan of nagelaten zou hebben, als gevolg waarvan hij belasting moet betalen die hij volgens die voorlichting niet zou hoeven betalen. Uit niets bleek dat dit hier het geval was, aldus de advocaat-generaal.

Zie voor de vordering <http://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:385>

De Hoge Raad heeft nog geen uitspraak gedaan.

Overige zaken waarin vorderingen werden ingediend

De overige zaken waarin in 2025 vorderingen werden ingediend betroffen:

Strafrecht

- <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:451> de vraag of de rechter die op vordering van het Openbaar Ministerie de tenuitvoerlegging van de voorwaardelijk niet ten uitvoer gelegde straf of maatregel beveelt, of in plaats daarvan de tenuitvoerlegging van een taakstraf gelast, bij het in mindering brengen van de reeds ondergane vrijheidsbeneming als bedoeld in art. 6:6:21 lid 7 Sv dient uit te gaan van de datum van aanhouding of van de datum waarop de rechter-commissaris heeft beslist tot de voorlopige tenuitvoerlegging van de straf of maatregel. Zie voor de vordering <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:184> en voor de uitspraak van de Hoge Raad
- de vraag welke maatstaf dient te worden gehanteerd c.q. aan welke motiveringseisen dient te worden voldaan bij een (ambtshalve) opheffing van de schorsing van de voorlopige hechtenis bij einduitspraak. Zie voor de vordering <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:267> en voor de uitspraak van de Hoge Raad <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:987>
- de vraag of de strafrechter in Bonaire, Sint Eustatius en Saba (BES) die oordeelt over een ten laste gelegd nieuw feit, indien de verdachte wordt schuldig verklaard aan dat nieuwe feit, de tenuitvoerlegging van een eerder opgelegde voorwaardelijke straf mag gelasten op de grond dat de betrokkene zich gedurende de proeftijd heeft misdragen als bedoeld in art. 17h Sr Wetboek van Strafrecht BES. Zie voor de vordering

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:746> en voor de uitspraak van de Hoge Raad <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:1786>

Civiel recht

- de vraag of het mogelijk is om tijdens de zogenoemde 'faillissementsgijzeling' als bedoeld in art. 87 van de Faillissementswet een contactbeperking op te leggen. De rechtsvraag werd door de Commissie cassatie in het belang der wet onder de aandacht van de procureur-generaal gebracht. Zie voor de vordering

Voor:

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2025:1066>

Zaken waarin de Hoge Raad in 2025 uitspraak deed

Ten slotte deed de Hoge Raad in 2025 uitspraak in de volgende zaken waarin in 2024 een vordering was ingediend.

Strafrecht

- de vraag of een beslissing tot omzetting van de taakstraf in vervangende hechtenis als bedoeld in art. 6:3:3 Sv moet zijn ondertekend en gedagtekend. Zie voor de vordering <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2024:1388>

en voor de uitspraak van de Hoge Raad

<https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:455>

Civiel recht

- de vraag of de kantonrechter dan wel de gewone civiele kamer van de rechtbank bevoegd is om te oordelen over aanspraken die zijn gegrond op art. 4:29 en 4:30 BW over zogenoemde verzorgingsvruchtgebruiken. De rechtsvraag was door de Commissie cassatie in het belang der wet onder de aandacht van de procureur-generaal gebracht. Zie voor de vordering <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:PHR:2024:1129> en de uitspraak van de Hoge Raad <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:511>

Herziening

Ter voorbereiding van een herzieningsaanvraag, kan een veroordeelde de procureur-generaal bij de Hoge Raad verzoeken nader onderzoek te doen. In 2025 zijn zes verzoeken binnengekomen. Dat zijn er twee meer dan in 2024.

Een verzoek betreft een veroordeling in 2014 wegens onder meer doodslag. De Hoge Raad heeft het hiertegen ingestelde cassatieberoep in 2015 verworpen. Het verzoek is echter op een onjuiste wijze, namelijk niet via het webportaal van de Hoge Raad, ingediend door een advocaat die inmiddels niet meer werkzaam is. De veroordeelde is hiervan op de hoogte gesteld en is in de gelegenheid gesteld op juiste wijze een verzoek in te laten dienen door een advocaat. Dit is niet gebeurd. Daarom wordt het verzoek niet in behandeling genomen.

In de zogenoemde Deventer moordzaak - een veroordeling uit 2000 tot twaalf jaar gevangenisstraf wegens moord, waarin al meerdere keren herziening is verzocht - heeft de advocaat-generaal in 2014 besloten om nader onderzoek in te stellen. In 2022 is een herzieningsaanvraag ingediend bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft dit verzoek in 2023 afgewezen. Het in 2025 ingediende verzoek is in hetzelfde jaar voor advies naar de adviescommissie afgesloten strafzaken (ACAS) gestuurd. In het verslagjaar heeft de ACAS nog geen advies uitgebracht.

Een ander verzoek betreft een veroordeling in 2005 wegens onder meer twee moorden en een poging doodslag, voorafgegaan van een strafbaar feit, en gepleegd met het oogmerk om, bij betrapting op heterdaad, aan zichzelf straffeloosheid te verzekeren tot een levenslange gevangenisstraf. Het hiertegen ingestelde cassatieberoep is in 2006 door de Hoge Raad verworpen. Het betreft in deze zaak een tweede verzoek tot nader onderzoek. Na het eerdere verzoek tot nader onderzoek uit 2013 heeft de Hoge Raad in 2016 een herzieningsaanvraag afgewezen. Het verzoek is in het verslagjaar voor advies naar de ACAS gestuurd. In het verslagjaar heeft de ACAS nog geen advies uitgebracht.

Een ander verzoek betreft een veroordeling in 2015 wegens doodslag en witwassen tot een gevangenisstraf van 11 jaar. De Hoge Raad heeft in 2016 een ingesteld cassatieberoep tegen het veroordelend arrest van het hof niet-ontvankelijk verklaard. Het verzoek is in het verslagjaar voor advies naar de ACAS gestuurd. In het verslagjaar heeft de ACAS nog geen advies uitgebracht.

Een verzoek ziet op een veroordeling in 2001 wegens doodslag tot 24 maanden jeugddetentie en plaatsing in een inrichting voor jeugdigen. Het hiertegen ingestelde cassatieberoep is in 2003 door de Hoge Raad verworpen. Het verzoek is in het verslagjaar voor advies naar de ACAS gestuurd. In het verslagjaar heeft de ACAS nog geen advies uitgebracht.

Een laatste verzoek betreft een veroordeling in 2020 wegens onder meer twee pogingen tot moord en een poging tot doodslag tot 22 jaren gevangenisstraf. Het verzoek is in het verslagjaar voor advies naar de ACAS gestuurd. In het verslagjaar heeft de ACAS nog geen advies uitgebracht.

Eerdere verzoeken

Twee verzoeken zijn in 2024 voor advies naar de ACAS gestuurd. In het verslagjaar zijn de verzoeken overeenkomstig het advies van de ACAS toegewezen.

Een ander verzoek betreft een veroordeling in 2017 tot een levenslange gevangenisstraf wegens onder meer twee moorden. De Hoge Raad heeft het hiertegen ingestelde cassatieberoep in 2019 verworpen. Het verzoek is in het verslagjaar voor advies naar de ACAS gestuurd. Aan het eind van het verslagjaar heeft de ACAS advies uitgebracht. Hierop is in het verslagjaar nog niet beslist.

Nog een verzoek betreft een veroordeling in 1993 wegens verkrachting tot een gevangenisstraf van een jaar met oplegging van TBS met bevel tot verpleging van overheidswege. Hierop is in het verslagjaar nog niet beslist.

Schorsing en ontslag van rechters, disciplinaire maatregelen

In bepaalde gevallen kunnen rechters worden geschorst of ontslagen door de Hoge Raad,

bijvoorbeeld bij ziekte, gebleken ongeschiktheid voor het rechterlijk ambt of een veroordeling wegens misdrijf. Ook kan de Hoge Raad een disciplinaire maatregel opleggen, bijvoorbeeld als een rechter ernstig nadeel heeft toegebracht aan de goede gang van zaken bij de rechtspraak of het daarin te stellen vertrouwen. De wettelijke procedure houdt in dat de Hoge Raad een beslissing tot schorsing, ontslag of oplegging van een disciplinaire maatregel neemt op vordering van de procureur-generaal. De vordering geschiedt ambtshalve dan wel naar aanleiding van een verzoek van de president van het gerecht waar de desbetreffende rechter werkzaam is. De disciplinaire maatregel van schriftelijke berisping kan ook worden opgelegd door de gerechtspresident zelf.

In de verslagperiode is geen vordering bij de Hoge Raad ingediend tot schorsing of ontslag van een rechter dan wel tot het opleggen van een disciplinaire maatregel.

In de tweede helft van het verslagjaar is een verzoek van een gerechtspresident ingekomen tot het indienen van een vordering tot ontslag van een rechter-plaatsvervanger die geruime tijd niet was opgeroepen nadat de opleiding niet met goed gevolg was afgerond. Het ontslag van een rechter-plaatsvervanger geschiedt, net als dat van andere rechters, door de Hoge Raad op vordering van de procureur-generaal. Aan het einde van het verslagjaar was het verzoek nog in behandeling.

Het komt voor dat incidenten waarbij een rechter is betrokken onder de aandacht komen van de procureur-generaal bij de Hoge Raad. Ook als die gebeurtenissen geen aanleiding geven om een vordering tot een sanctie in te stellen, kunnen zij wel aanleiding zijn voor een evaluerend gesprek van de procureur-generaal met de betrokken rechter.

In één zaak was aangifte tegen een rechter gedaan wegens schending van het ambtsgeheim. Het Openbaar Ministerie seponeerde de zaak. De gerechtspresident bracht de kwestie onder de aandacht van de procureur-generaal. De procureur-generaal heeft een reflectief gesprek gevoerd met de betrokken rechter.

Andere personen dan gerechtspresidenten kunnen de procureur-generaal verzoeken gebruik te maken van zijn ambtshalve bevoegdheid tot het instellen van een vordering bij de Hoge Raad. Een dergelijk persoonlijk verzoek heeft veelal een ander karakter dan een rechtspostioneel verzoek van een gerechtspresident. In de verslagperiode deden zich twee gevallen voor. In één geval heeft de procureur-generaal gesprekken met betrokkenen gevoerd. De behandeling was aan het einde van het verslagjaar nog niet afgerond. In het andere geval betrof de melding optreden van de rechter buiten diens rechterlijke functie, in zijn hoedanigheid van bewindvoerder. De procureur-generaal zag in de door de rechtzoekende gestelde gedragingen van de rechter/bewindvoerder geen wettelijke grond voor oplegging van een disciplinaire maatregel.

Strafrechtelijke vervolging van bewindspersonen of Kamerleden

In een Protocol ([blg831126.pdf \(parlementairemonitor.nl\)](#)) is omschreven op welke wijze wordt omgegaan met aangiften over ambtsdelicten van bewindspersonen en Kamerleden die binnenkomen bij een ministerie, het Openbaar Ministerie of bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad. De procureur-generaal kan in zo'n geval de minister van Justitie en Veiligheid informeren over de vraag of er aanknopingspunten zijn voor een opsporingsonderzoek. Hij doet dit na het verrichten van een oriënterend onderzoek.

Oriënterende onderzoeken naar aanleiding van aangiften tegen minister Faber

In 2025 heeft de procureur-generaal onder meer oriënterende onderzoeken verricht naar aanleiding van twee aangiften tegen de inmiddels voormalig minister van Asiel en Migratie, minister Faber.

In de aangiften werd gesteld dat sprake was van de ambtsmisdrijven als bedoeld in de artikelen 355 en 356 Sr (het opzettelijk of door grove schuld handelen of nalaten van bewindspersonen in strijd met de Grondwet of andere wetten). De artikelen 355 en 356 Sr stammen uit 1840, de tijd dat nog geen sprake was van politieke ministeriële verantwoordelijkheid. In een recent wetsvoorstel, de Herzieningswet ambtsmisdrijven Kamerleden en bewindspersonen, wordt voorgesteld deze twee strafbepalingen te schrappen, onder meer omdat het naar hedendaagse maatstaven zeer twijfelachtig is of een veroordeling voor deze algemeen omschreven ambtsmisdrijven mogelijk is. In de oriënterende onderzoeken is daarom door de procureur-generaal vooropgesteld dat de strafbepalingen restrictief moeten worden uitgelegd en zeer terughoudend moeten worden toegepast. Daarbij moet er rekening mee worden gehouden dat een strafvervolging op niets zal uitlopen als de strafbepalingen in de tussentijd worden geschrapt.

In de eerste aangifte werd gesteld dat minister Faber opzettelijk naliet bescherming te bieden aan asielzoekers en medewerkers in het vluchtelingenaanmeldcentrum in Ter Apel. Volgens de aangever maakte de minister zich daarmee schuldig aan het ambtsmisdrijf als bedoeld in artikel 355 onder 4° Sr (het opzettelijk nalaten uitvoering te geven aan de bepalingen van de Grondwet of andere wetten (...), voor zover die uitvoering wegens de aard van het onderwerp tot haar taak behoort of haar uitdrukkelijk is opgedragen). De aangifte en de in het oriënterend onderzoek betrokken stukken boden volgens de procureur-generaal onvoldoende grond voor de stelling dat sprake was van een verdenking dat de minister opzettelijk naliet om bescherming te bieden aan asielzoekers en medewerkers in het vluchtelingenaanmeldcentrum in Ter Apel en daarmee opzettelijk naliet uitvoering te geven aan bepalingen van de Grondwet of algemene maatregelen van bestuur. Het oriënterend onderzoek leverde geen aanknopingspunten op voor een strafrechtelijk onderzoek.

In de tweede aangifte werd gesteld dat de minister in strijd handelde met artikel 21 Vluchtelingenverdrag, in combinatie met artikel 93 Grondwet, door na te laten in behoorlijke huisvesting voor vluchtelingen te voorzien. Ook werd in deze aangifte gesteld dat de minister bij het indienen van het wetsvoorstel Asielnoodmaatregelenwet en het Wetsvoorstel tweestatusstelsel in strijd had gehandeld met artikel 73 lid 1 Grondwet. De aangever stelde dat de minister zich daarmee schuldig had gemaakt aan ambtsmisdrijven als bedoeld in artikel 355 Sr en artikel 356 Sr. Ook deze aangifte bood volgens de procureur-generaal onvoldoende aanknopingspunten voor een strafrechtelijk onderzoek. In artikel 73 lid 1 Grondwet staat dat de Raad van State - behoudens bij wet te bepalen uitzonderingen - wordt gehoord over wetsvoorstellen. De aangever stelde dat de minister in strijd met deze bepaling had gehandeld omdat zij de Raad van State te weinig tijd had gegund (een termijn van een week) om tot een volledig advies te komen. Bij de Raad van State waren echter vanaf 20 december 2024 adviesaanvragen aanhangig over de genoemde wetsvoorstellen. Deze adviezen waren op 5 februari 2025 vastgesteld en op 10 februari 2025 gepubliceerd. De aangifte bood dan ook volgens de procureur-generaal onvoldoende aanknopingspunten ter onderbouwing van de stelling dat sprake was van handelen in strijd met artikel 73 lid 1 Grondwet. Ook ten aanzien van

de stelling dat sprake was van handelen in strijd met artikel 21 Vluchtelingenverdrag, in combinatie met artikel 93 Grondwet, waarmee de minister zich schuldig zou maken aan ambtsmisdrijven als bedoeld in artikel 355 Sr en artikel 356 Sr, kwamen uit het onderzoek geen aanknopingspunten naar voren voor een opsporingsonderzoek.

Lees hier ([Rapporten oriënterende onderzoeken n.a.v. aangiften tegen bewindspersonen of Kamerleden - Hoge Raad](#)) de verslagen van de oriënterende onderzoeken.

Oriënterend onderzoek naar aanleiding van aangifte tegen minister Moes

Ook heeft de procureur-generaal in 2025 een oriënterend onderzoek verricht naar aanleiding van een aangifte tegen voormalig (demissionair) minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, minister Moes.

De aangifte werd gedaan door iemand die op dat moment werkzaam was als docent aan de Radboud Universiteit. In de aangifte werd gesteld dat minister Moes zich schuldig had gemaakt aan dwang door misbruik van gezag als bedoeld in artikel 365 Sr. De aangever legde hieraan ten grondslag dat de minister in een televisieprogramma uitlatingen had gedaan waarmee hij de Radboud Universiteit zou hebben gedwongen aangifte te doen tegen hem als docent.

De aangifte was toegesneden op het voltooide misdrijf van art. 365 Sr. Van een voltooid misdrijf als bedoeld in die bepaling is echter pas sprake als het misbruik van gezag heeft geleid tot het beoogde resultaat. Nu kon worden aangenomen dat de universiteit geen aangifte had gedaan, deed zich niet de situatie voor dat de minister de Radboud Universiteit (door misbruik van gezag) had gedwongen aangifte te doen. Van een verdenking van het voltooide misdrijf van art. 365 Sr was alleen daarom al geen sprake. Gelet op de strekking van de aangifte, heeft de procureur-generaal ook gezien of sprake was van een redelijk vermoeden van schuld aan een poging tot dwang door misbruik van gezag.

Het onderzoek leverde geen aanwijzingen op dat de minister door zijn uitspraken zodanige druk had uitgeoefend op het universiteitsbestuur dat sprake was van poging tot dwang door misbruik van gezag in de zin van art. 365 Sr. De uitlatingen van de minister moesten worden begrepen tegen de achtergrond van debatten met de Tweede Kamer over de veiligheid op universiteiten en de bevoegdheden die de minister heeft wanneer protesten op universiteiten uit de hand lopen of de veiligheid van studenten en medewerkers in het geding is. Het onderzoek leverde geen aanknopingspunten op voor een redelijk vermoeden dat de minister het voornemen had de grenzen van zijn bevoegdheden te overschrijden.

Lees hier ([Rapporten oriënterende onderzoeken n.a.v. aangiften tegen bewindspersonen of Kamerleden - Hoge Raad](#)) het verslag van het oriënterende onderzoek.

Lopend oriënterend onderzoek

In het vorige jaarverslag werd al melding gemaakt van een voorgenomen oriënterend onderzoek naar aanleiding van aangiften die zijn gedaan tegen verschillende (voormalige) bewindspersonen wegens (onder meer) medeplichtigheid aan door Israël gepleegde oorlogsmisdrijven door (onder meer) het leveren van reserve-onderdelen voor F-35 gevechtsvliegtuigen aan Israël. De procureur-generaal wachtte de uitkomst af van de cassatieprocedure in een civiele zaak die ging over de vraag of de uit- en doorvoer vanuit Nederland naar Israël van onderdelen van F-35-gevechtsvliegtuigen moesten worden stopgezet, en of de rechter daartoe aan de Nederlandse Staat een bevel kan geven. De Hoge deed op 3

oktober 2025 uitspraak in die zaak (zie <https://deeplink.rechtspraak.nl/uitspraak?id=ECLI:NL:HR:2025:1435>). De procureur-generaal is na deze uitspraak gestart met zijn oriënterend onderzoek. De uitkomst wordt in de loop van 2026 verwacht.

Brieven

In 2025 ontving de procureur-generaal twee brieven van mensen die aangiften wensten te doen tegen bewindspersonen omdat zij het niet eens waren met politieke beslissingen of gevoerd beleid. De procureur-generaal heeft deze brieven niet beschouwd als aangiften in de zin van art. 2 onder a van het Protocol omdat naar zijn oordeel geen sprake was van meldingen die betrekking hadden op concrete gedragingen die een bepaald strafbaar feit opleverden.

Toezicht op het Openbaar Ministerie

De procureur-generaal bij de Hoge Raad kan de minister van Justitie en Veiligheid informeren als hij van oordeel is dat het Openbaar Ministerie (OM) bij de uitoefening van zijn taak de wettelijke voorschriften niet naar behoren handhaaft of uitvoert (art. 122 Wet op de rechterlijke organisatie). In het kader van deze taak stelt de procureur-generaal (veelal thematische) onderzoeken in naar de wijze waarop het OM zijn taken uitvoert. Daarbij gaat de aandacht telkens uit naar de juridische kwaliteit van de onderzochte taak.

In 2025 is één onderzoek afgerond waarin een eindrapportage is verschenen. De procureur-generaal heeft het rapport op 3 juli 2025 aan de minister van Justitie en Veiligheid aangeboden. Verder is in 2025 een onderzoek gestart, waarvan de bevindingen in 2026 worden verwacht.

Toezichtrapport 'Afgezien van vervolging'

In het toezichtrapport met de titel 'Afgezien van vervolging' stond de vraag centraal of het OM bij het nemen van sepotbeslissingen de wettelijke voorschriften naar behoren handhaaft en uitvoert. Een belangrijk deel van de strafzaken wordt afgedaan met een sepot: de beslissing van het Openbaar Ministerie om een strafzaak niet (verder) te vervolgen. Aan een sepot kunnen voorwaarden worden verbonden. De reden van het sepot wordt aangeduid met een sepotcode.

In het onderzoek is geconcludeerd dat bij het nemen van sepotbeslissingen lang niet altijd aan de wettelijke vereisten wordt voldaan. In een aanzienlijk deel van de onderzochte zaken is geen sepotbrief verzonden aan de verdachte, de raadsman en het slachtoffer. Niet alle beslissingen om de strafzaak af te doen met een sepot zijn begrijpelijk. Ook is geconstateerd dat feitomschrijvingen tekortschieten. Tevens volgde uit het onderzoek dat gebreken bestaan in het zaakregistratiesysteem van het OM. Zo komen autorisaties niet in alle gevallen overeen met de functies van functionarissen die bevoegd zijn om sepotbeslissingen te nemen.

Op basis van de bevindingen uit het onderzoek is een aantal aanbevelingen gedaan. Allereerst wordt aanbevolen om te zorgen voor een vorm van intern toezicht op de rechtmatigheid van sepotbeslissingen. Een tweede aanbeveling betreft het zorgdragen voor aansluiting van de autorisaties in het zaakregistratiesysteem bij de functie bij de beoordelaars. Ten derde wordt aanbevolen om ervoor te zorgen dat de feitomschrijving, de kwalificatie en de motivering van de beslissing juist en volledig zijn. De andere aanbevelingen zien op de verzending van de kennisgeving en de informatie over de rechtsgevolgen van het sepot in die kennisgeving, het

herstructureren van sepotcodes en het ontwikkelen van beleid voor de beoordeling of een zaak zich leent voor een onvoorwaardelijk dan wel voorwaardelijk sepot. Lees hier het toezichtrapport 'Afgezien van vervolging'.

Lopend onderzoek

In 2025 is een onderzoek gestart naar het afdoen van strafzaken door het OM met een strafbeschikking. Het onderzoek is een vervolg op het in 2022 uitgebrachte rapport 'Buiten de rechter OM'. Het rapport 'Buiten de rechter OM' bevat diverse aanbevelingen. In verband met de aankondiging van het OM op 17 februari 2025 dat het meer strafzaken met een strafbeschikking zal gaan afdoen, acht de procureur-generaal het van belang te toetsen in hoeverre de eerdere aanbevelingen zijn opgevolgd. Tevens zal in het onderzoek aandacht worden besteed aan de beleidswijziging.

Lees hier het toezichtrapport 'Buiten de rechter OM'.

Toezicht verwerking persoonsgegevens rechten en parket bij de Hoge Raad

De toezichthoudende rol van de procureur-generaal bij de Hoge Raad bestaat onder meer uit het behandelen van klachten van betrokkenen die van mening zijn dat de verwerking van hun persoonsgegevens door de gerechten of het parket bij de Hoge Raad inbreuk maakt op de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) of de krachtens de Richtlijn gegevensbescherming opsporing en vervolging vastgestelde bepalingen. Dit is vastgelegd in de Regeling toezicht verwerking persoonsgegevens door gerechten en het parket bij de Hoge Raad.

Ingediende klachten

In 2025 zijn negen klachten ingediend bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad, twee meer dan in 2024. In de jaren ervoor kwamen vier (2023), vijf (2022), elf (2021), zeven (2020), twaalf (2019) en zes (2018) klachten binnen.

Eén klacht werd ingetrokken, alle andere in 2025 ingediende klachten zijn in dat jaar afgehandeld.

Vijf klachten (waaronder de later ingetrokken klacht) zijn ingediend door dezelfde klager. Er werd geklaagd over de privacyverklaringen van de Rechtspraak en de Hoge Raad, over de inhoud van de Regeling toezicht verwerking persoonsgegevens door gerechten en het parket bij de Hoge Raad en over een beslissing van een rechtbank om een zaak niet versneld te behandelen. Hierop is geantwoord dat dit geen klachten zijn in de zin van art. 7 van de Regeling toezicht verwerking persoonsgegevens door gerechten en het parket bij de Hoge Raad. Verder werd onder meer geklaagd over de behandeling van inzageverzoeken zoals bedoeld in art. 15 AVG. In reactie hierop is toegelicht waarom geen aanleiding wordt gezien om een vordering bij de Hoge Raad in te stellen.

Een andere klacht ging over de afwijzing van een verzoek tot verwijdering en vernietiging van een vonnis in kort geding. Het gerechtshof heeft bij de afwijzing van het verzoek verwezen naar de wettelijke regeling die van toepassing is, waaronder de Archiefwet 1995, waaruit volgt

dat de rechtbank wettelijk verplicht is het vonnis blijvend te bewaren. Op de klacht is geantwoord dat de beoordeling door het gerechtshof zorgvuldig en niet onjuist wordt geacht. Hieraan is toegevoegd dat de verwerking van persoonsgegevens in een vonnis in kort geding door deze blijvend te bewaren zijn grondslag vindt in de noodzakelijkheid van de vervulling van een taak van algemeen belang.

In een andere zaak werd geklaagd dat een op rechtspraak.nl gepubliceerde uitspraak niet voldoende was gepseudonimiseerd, omdat de persoonsgegevens van de klager nog zichtbaar waren en ook op een website van een derde hebben gestaan. Dit heeft de klager eerst aangekaart bij het gerechtshof. Het gerechtshof heeft onder meer geschreven dat bij de publicatie ten onrechte is verzuimd de naam van de klager uit de uitspraak te verwijderen. Er zijn excuses aangeboden en de publicatie is gecorrigeerd. Daarnaast is samengevat geschreven dat het hof niet verantwoordelijk is voor de publicatie van uitspraken door derden. In reactie op de klacht is bericht dat de beoordeling door het gerechtshof zorgvuldig en niet onjuist wordt geacht.

Naar aanleiding van een klacht over een mogelijk datalek is geschreven dat niet meer kan worden vastgesteld dat van een datalek sprake is. Tot slot is er één klacht geweest die, hoewel ingediend als een "klacht verwerking persoonsgegevens", geen betrekking bleek te hebben op de verwerking van persoonsgegevens.

Vordering

In het verslagjaar heeft de procureur-generaal een vordering ingesteld op grond van de Regeling toezicht verwerking persoonsgegevens door gerechten en het parket bij de Hoge Raad. De aanleiding was een klacht over een op rechtspraak.nl gepubliceerd nieuwsbericht. Dit nieuwsbericht betrof een vonnis in een strafzaak over seksueel misbruik van minderjarigen. Er werd geklaagd over een feitelijke onjuistheid. Verder werd erover geklaagd dat de informatie tot de betrokkene herleidbaar was en dat zij daarmee in een negatief daglicht kwam te staan. De vordering strekte ertoe dat de Hoge Raad een onderzoek instelt naar de wijze waarop het gerechtshof de persoonsgegevens in het nieuwsbericht heeft verwerkt. De procureur-generaal gaf de Hoge Raad in overweging om de klacht gegrond te verklaren, behoudens voor zover wordt opgekomen tegen de zakelijke inhoud van het vonnis. De Hoge Raad deed op 19 december 2025 uitspraak (ECLI:HR:2025:1980).

Datalekken

In het verslagjaar zijn 517 inbreuken op de AVG, in de zin van datalekken, geregistreerd. Een enkele keer hebben de datalekken geleid tot het treffen van interne beheersmaatregelen. Dit aantal is fors hoger dan in 2024 (393), 2023 (262), 2022 (175), 2021 (208) en 2020 (197). Elf datalekken vonden binnen de Hoge Raad plaats, twee minder dan in 2024. De overige datalekken vonden plaats bij 15 gerechten en bij IVO Rechtspraak, de ICT-dienstverlener voor de Rechtspraak. Net als in voorgaande jaren ging het van de datalekken die in 2025 plaatsvonden in het merendeel van de gevallen (361) om het tonen, versturen of afgeven van persoonsgegevens aan een persoon terwijl dit niet de bedoeling was. In andere gevallen ging het onder meer om gestolen of kwijtgeraakte gegevensdragers en/of papier met persoonsgegevens (24), en om persoonsgegevens die per ongeluk zijn gepubliceerd (121).

In het verslagjaar is melding gemaakt van een datalek betreffende het register nevenbetrekkingen van rechterlijke ambtenaren. De melding betrof gegevens die niet meer in het register staan omdat de betrokkene uit dienst is. Gebleken is dat die gegevens nog konden worden ingezien via een link op een website van een derde. IVO Rechtspraak heeft actie

ondernomen om dit datalek te dichten.

Tussen de gerechten bestaan verschillen in het aantal datalekmeldingen. Een groter aantal datalekmeldingen bij een gerecht hoeft niet te duiden op een lager niveau van gegevensbescherming dan bij een gerecht met minder meldingen. Het verschil kan ook samenhangen met de mate waarin de organisatie alert is op datalekken en/of de inschatting of een datalek een risico inhoudt dat verplicht tot melding bij de toezichthouder.

Externe klachtzaken

Een ieder die een klacht heeft over de manier waarop een rechterlijk ambtenaar met rechtspraak belast zich in de uitoefening van zijn functie ten opzichte van hem of haar heeft gedragen, kan een klacht indienen bij de procureur-generaal bij de Hoge Raad. Een klacht moet gaan over het gedrag van een rechter; klagen over een rechterlijke beslissing is bij wet uitdrukkelijk uitgesloten. Informatie over de klachtregeling is te vinden op de [website](#) van de Hoge Raad.

In 2025 (hierna: de verslagperiode) zijn 140 klachten ingediend bij de procureur-generaal. Dit betekent opnieuw een toename van het aantal ingediende klachten ten opzichte van het jaar ervoor. In 2024 betrof het aantal ingediende klachten 136. Ter vergelijking: in 2023 waren 121 klachten ingediend en in 2022 ging het om 108 ingediende klachten.

In 2025 zijn 101 van de ingediende klachten afgehandeld. 31 van de in de verslagperiode ingediende klachten zijn begin 2026 afgehandeld. Daarnaast zijn in 2025 zestien klachten uit 2024 afgehandeld.

In 2025 zijn in totaal 38 brieven verstuurd naar aanleiding van een verzoek tot heroverweging.

Categorieën klachten

Klachten met betrekking tot een rechterlijke beslissing

Ook in deze verslagperiode had een groot deel van de behandelde klachten betrekking op een (of meer) rechterlijke beslissing(en). In totaal werd in 70 van de van de afgehandelde klachtzaken (onder meer) aangevoerd dat de verzoeker het niet eens was met een rechterlijke beslissing.

Het begrip 'rechterlijke beslissing' ziet allereerst op de eindbeslissing in een zaak. Een voorbeeld daarvan is de klacht tegen raadsheren van de Hoge Raad die inhield dat de Hoge Raad ten onrechte, en in afwijking van de conclusie van de advocaat-generaal, het cassatieberoep heeft verworpen en deze verwerping (deels) heeft afgedaan met toepassing van art. 81 lid 1 Wet RO. De procureur-generaal heeft de klager erop gewezen dat niet over een rechterlijke beslissing kan worden geklaagd. Eenzelfde reactie volgde op klachten die betrekking hadden op de waardering van het bewijs door de rechter en de motivering van de eindbeslissing. Dergelijke klachten vallen buiten het bereik van de wettelijke klachtregeling. Hetzelfde lot trof een klacht over een feitelijke vaststelling in de eindbeslissing van een rechtbank.

Daarnaast ziet de term 'rechterlijke beslissing' ook op onder andere het verloop van zowel de procedure in het algemeen als het verloop van de zitting in het bijzonder. Zo stuitte een klacht af op de wettelijke beperking dat niet kan worden geklaagd over een rechterlijke beslissing voor

zover deze luidde dat de rechter-commissaris in het faillissement de op hem rustende toezichtstaak als bedoeld in art. 64 Faillissementswet niet naleeft. De klacht over een rechter die een vraag zou hebben gesteld of een opmerking zou hebben gemaakt waarbij hij de term 'cultureel aspect' heeft gebruikt, is eveneens – en voor zover de klacht verband houdt met de gestelde vraag of de gemaakte opmerking – een klacht over een rechterlijke beslissing. De term was, aldus de verzoeker, afkomstig uit een rapport dat onderdeel was van het procesdossier. De plaatsvervangend procureur-generaal onderstreepte dat als uitgangspunt heeft te gelden dat een rechter de vrijheid moet hebben om ter zitting de vragen te stellen en de opmerkingen te maken die hij of zij noodzakelijk acht. Een rechterlijke beslissing betrof evenzeer de klacht van een ouder over een verzoek aan zijn minderjarige kind een brief te schrijven aan de kinderrechter. Dit verzoek hield verband met een landelijk pilot op basis van een aanbeveling van de Werkgroep positie en (recht op) participatie van minderjarigen in familie- en jeugdzaken waarbij kinderen vanaf acht jaren oud de gelegenheid werd geboden om een gesprek te hebben met of een brief te schrijven aan de kinderrechter. Dezelfde kwalificatie kreeg toebedeeld de klacht over een rechter die de verzoeker in de procedure had aangemerkt als informant en de daarmee verband houdende beslissing van de wrakingskamer dat het verzoek tot wraking van de informant niet-ontvankelijk moest worden verklaard. Deze beslissing van de wrakingskamer stelde op het oordeel dat een informant niet is aan te merken als partij als bedoeld art. 36 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering. Volgens de procureur-generaal zag de klacht in al haar onderdelen op rechterlijke beslissingen.

Op basis van bijzondere wetten waarin de wettelijke klachtregeling (geheel of deels) van overeenkomstige toepassing is verklaard, kan ook worden geklaagd over anderen dan rechterlijke ambtenaren die met rechtspraak zijn belast als bedoeld in de Wet op de Rechterlijke Organisatie (hierna: Wet RO). Ook hier geldt echter de beperking dat over de beslissing zelf niet kan worden geklaagd. Een klacht over de inhoud van een beslissing van het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg is zo'n klacht die niet in behandeling kan worden genomen omdat wordt geklaagd over een rechterlijke beslissing. Hetzelfde geldt voor de klacht dat (de behandelend voorzitter van) de Raad van Discipline ten onrechte een brief van verzoeker buiten beschouwing heeft gelaten, waarin staat dat de verzoeker zich onder bepaalde omstandigheden genoodzaakt ziet de tuchtrechtelijke klacht in te trekken. De procureur-generaal verwijst in zijn brief naar de uitspraak. In deze uitspraak is overwogen dat de brief niet aan het procesdossier is toegevoegd, omdat deze buiten de termijn als bedoeld in het toepasselijke Landelijk Procesreglement is ingediend. Aldus, zo oordeelt de procureur-generaal, berust het buiten beschouwing laten van de brief op een beslissing van de behandelend voorzitter, zoals ook blijkt uit de overwegingen in de uitspraak.

Klachten over een gedraging van een rechter

Wel kan worden geklaagd over de wijze waarop een rechter zich heeft gedragen jegens de verzoeker. Het gaat daarbij om de vraag of de rechter zich in de aangelegenheid waarover de klacht gaat behoorlijk heeft gedragen.

Veel klachten over het gedrag van rechters hebben in essentie betrekking op een (beweerdelijk) gebrek aan onpartijdigheid van de beklagde rechter. In art. 13b lid 1, aanhef en onder f, Wet RO is bepaald dat in het geval voor de verzoeker met betrekking tot de klacht een voorziening bij een rechterlijke instantie openstaat of heeft opengestaan en hij daarvan geen gebruik heeft gemaakt of ten aanzien van die klacht een uitspraak van een rechterlijke instantie is gedaan waartegen geen rechtsmiddel openstaat, de procureur-generaal niet verplicht is te voldoen aan het verzoek een vordering bij de Hoge Raad in te dienen tot het doen van een onderzoek naar de (desbetreffende) gedraging. Deze wettelijke grond wordt, indien van toepassing, in de regel

toegepast. Slechts in uitzonderlijke gevallen wordt hiervan afgeweken.

In de verslagperiode is een deel van klachten over gedragingen van rechters buiten behandeling gelaten op de grond dat de verzoeker de rechter heeft gewraakt of had kunnen wraken. Een klacht die inhield dat de verzoeker vond dat de rechter niet-onpartijdig was tijdens de zitting is zo'n klacht die de plaatsvervangend procureur-generaal niet in behandeling heeft genomen gelet op het bepaalde in art. 13b lid 1, aanhef en onder f, Wet RO. De plaatsvervangend procureur-generaal betrok in zijn afweging de omstandigheid dat de verzoeker de rechter daadwerkelijk heeft gewraakt. Op dezelfde grond is de klacht buiten behandeling gelaten die inhield dat de verzoeker geen vertrouwen had in de objectiviteit en onafhankelijkheid van de beklaagde rechter in verband met een volgens verzoeker sturende houding van de beklaagde rechter. Ook de klacht dat een rechter(-plaatsvervanger) de meeste vragen feitelijk namens de Belastingdienst heeft beantwoord en wel in het nadeel van verzoeker, is door de procureur-generaal niet in behandeling genomen omdat de wet voor zulke klachten de mogelijkheid van wraking kent.

Een ander veel toegepaste wettelijke grond om geen vordering bij de Hoge Raad in te dienen, is dat de klacht is ingediend bij het gerecht waar de rechter werkzaam is, deze klacht aldaar is behandeld en de verzoeker redelijkerwijs onvoldoende belang heeft bij een onderzoek als bedoeld in art. 13a Wet RO (zie art. 13b lid 1, aanhef en onder c, Wet RO).

Een voorbeeld daarvan is een klacht over beweerdelijk onbehoorlijk gedrag van een rechter tijdens de zitting, meer in het bijzonder dat de rechter de verzoeker tijdens de zitting zou hebben uitgelachen. De verzoeker was in de plaats van zijn partner, eiseres in de procedure, aanwezig ter zitting. Het gerechtshof heeft deze klacht – in het kader van de klachtprocedure op de voet van de interne klachtregeling van het desbetreffende gerecht – voorgelegd aan de beklaagde rechter. De rechter heeft aan het bestuur te kennen gegeven de verzoeker niet te hebben uitgelachen. Bovendien, zo heeft de rechter het gerechtshof ingelicht, heeft hij tijdens de zitting met verzoeker gesproken over diens verwijt dat de rechter deze verzoeker zou hebben uitgelachen. Volgens de rechter heeft hij verzoeker ter zitting uitgelegd dat en waarom hij op een moment moest glimlachen. Daarnaast heeft het bestuur acht geslagen op de door de griffier geconcipeerde zittingsaantekeningen, waarin het voorgaande bevestiging vindt. Op basis van dit onderzoek is de klacht door het bestuur ongegrond verklaard. De procureur-generaal oordeelt dat het gerechtshof de klacht op een zorgvuldige wijze heeft beoordeeld. Aldus heeft verzoeker naar het oordeel van de procureur-generaal redelijkerwijs onvoldoende belang bij een onderzoek door de Hoge Raad.

Een ander voorbeeld betreft een klacht over een rechter die zijn nevenfunctie als arbiter niet had vermeld in het landelijk register van nevenfuncties van rechters. Hierover is geklaagd bij het bestuur van het gerecht waar de beklaagde rechter werkzaam was. Het gerechtshof heeft de klacht in zoverre gegrond geacht. Daarnaast is de nevenfunctie van de desbetreffende rechter alsnog in het register opgenomen. De procureur-generaal is van oordeel dat de klacht op dit onderdeel naar behoren is behandeld en afgedaan. Gelet op de gegrondverklaring van de klacht in combinatie met de aanvulling van het register, bestond naar het oordeel van de procureur-generaal in zoverre onvoldoende belang bij een onderzoek als bedoeld in art. 13a Wet RO. De procureur-generaal heeft wel onderstreept dat de klager dit punt terecht aan de orde heeft gesteld en terecht het belang van een volledig register heeft benadrukt.

Overige klachten

Op grond van art. 13f lid 1, tweede volzin, Wet RO kan de Hoge Raad tevens beoordelen of het betrokken gerechtshof zich al dan niet behoorlijk heeft gedragen, met name in verband met

de interne behandeling van een klacht door het bestuur. In de verslagperiode zijn eveneens dergelijke klachten ingediend.

Een voorbeeld daarvan betreft een klacht die inhield dat het bestuur bij de beslissing is uitgegaan van een onjuiste feitelijke grondslag. De procureur-generaal citeert in zijn beslissing de relevante passages van de brief van het gerechtsbestuur aan de verzoeker. Daaruit blijkt dat het bestuur onder meer acht heeft geslagen op het proces-verbaal van de zitting. Daarnaast heeft het bestuur de rechter in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze te delen. Zo heeft de beklagde rechter erkend dat zijn toon jegens cliënte van verzoeker stevig was, maar heeft hij eveneens benadrukt dat cliënte van verzoeker zich onbehoorlijk gedroeg. De cliënte van verzoeker en haar advocaat waren al meer dan een uur aan het woord geweest, toen de rechter de procureur-generaal heeft ten aanzien van onder meer dit klachtonderdeel geoordeeld dat hij geen aanknopingspunt ziet in het verzoekschrift dat het gerechtsbestuur is uitgegaan van een onjuiste feitelijke grondslag. De klacht was volgens de procureur-generaal – ook ten aanzien van dit klachtonderdeel – op een zorgvuldige manier behandeld, terwijl de beoordeling niet onjuist werd bevonden. De procureur-generaal oordeelde dat de verzoeker onvoldoende belang had bij een onderzoek door de Hoge Raad.

Een ander voorbeeld betreft een klacht die inhoudt dat de president van de rechtbank weigert klachten van verzoekster te (doen) behandelen. De procureur-generaal heeft acht geslagen op de beoordeling van deze klacht door het bestuur, waaruit het volgende blijkt. Volgens het gerechtsbestuur is verzoekster meermalen erop gewezen dat klachten moeten worden ingediend door een e-mail te sturen aan een specifiek e-mailadres van de rechtbank. Gelet op de vaststelling dat op het specifieke, voor klachten bedoelde e-mailadres van (het bestuur van) de rechtbank niets is ontvangen, is de klacht ongegrond verklaard. De procureur-generaal oordeelt dat de beoordeling van deze klacht niet onjuist is. Hieruit volgt dat de verzoekster redelijkerwijs onvoldoende belang heeft bij een onderzoek door de Hoge Raad.

Vordering

In de verslagperiode is door de procureur-generaal geen vordering ingediend bij de Hoge Raad tot het doen van nader onderzoek naar de gedraging van een rechter op de voet van art. 13a e.v. Wet RO.

Interne klachtzaken

In de verslagperiode zijn twee klachten ingediend tegen leden van het parket bij de Hoge Raad.

De eerste klacht werd namens 38 belanghebbenden ingediend en had betrekking op de conclusie die een advocaat-generaal had genomen in de gezamenlijk behandelde zaken van deze belanghebbenden. Volgens de procureur-generaal betrof de klacht in de kern de zakelijke/juridische inhoud van de conclusie. De procureur-generaal oordeelde dat geen sprake was van een klacht over een gedraging zoals bedoeld in de Klachtenregeling van het parket van de procureur-generaal bij de Hoge Raad der Nederlanden (verder: de interne klachtenregeling). Daarom verklaarde de procureur-generaal de belanghebbenden niet-ontvankelijk in de namens hen ingediende klacht. Over deze afdoening werd namens de belanghebbenden vervolgens een klacht ingediend tegen de procureur-generaal. De plaatsvervangend-procureur-generaal verklaarde deze vervolglacht deels niet-ontvankelijk en voor het overige kennelijk ongegrond.

De tweede klacht was gericht tegen de plaatsvervangend procureur-generaal en betrof de wijze

van afhandeling van een door de klager ingediende klacht als bedoeld in art. 13a Wet RO. De plaatsvervangend procureur-generaal had klager geschreven dat de klacht niet in behandeling kon worden genomen omdat de klacht een rechterlijke beslissing betrof. De klager was het hier niet mee eens. Omdat de klacht een beslissing betrof ten aanzien van de toepassing van art. 13a en verder van de Wet RO, werd de klacht niet in behandeling genomen (zie art. 2.4 van de interne klachtenregeling).

Ten slotte werd door de procureur-generaal in 2025 een beslissing genomen op een klacht die in 2024 werd ingediend tegen een advocaat-generaal. De klacht betrof een conclusie die deze advocaat-generaal had genomen in de zaak van de klager en kwam erop neer dat de advocaat-generaal zich onbehoorlijk had gedragen jegens de klager door in zijn conclusie bepaalde uitlatingen te doen over de klager als persoon en over zijn bedrijf. Zoals in het vorige jaarverslag is vermeld, heeft de procureur-generaal een klachtadviescommissie belast met de behandeling van en de advisering over deze klacht. In 2025 volgde de beslissing op deze klacht. De procureur-generaal verklaarde de klager niet-ontvankelijk in zijn klacht voor zover de klacht betrekking had op de kwalificatie in de conclusie van de procedure als "non-zaak". Voor het overige verklaarde de procureur-generaal, in navolging van het advies van de klachtadviescommissie, de klacht ongegrond.

Aanwijzen gerecht voor strafvervolgning van rechters en leden Openbaar Ministerie

In de verslagperiode zijn drie verzoeken tot aanwijzing van een gerecht voor de (mogelijke) vervolging en berechting van een rechter of officier van justitie behandeld (artikel 510 Wetboek van Strafvordering).

Het eerste verzoek betrof een rechter tegen wie aangifte was gedaan van het schenden van het ambtsgeheim. Het tweede verzoek betrof een aangifte tegen een rechter-plaatsvervanger in verband met het als bestuurder van een personenauto veroorzaken van een verkeersongeval.

In beide gevallen concludeerde de procureur-generaal tot aanwijzing van een andere rechtbank voor de mogelijke vervolging en berechting van de zaak. De Hoge Raad wees overeenkomstig de conclusies de rechtbank Amsterdam respectievelijk de rechtbank Rotterdam aan (HR 1 juli 2025, 25/02217; HR 8 juli 2025, 25/02326).

Het derde verzoek betrof leden van het Openbaar Ministerie tegen wie aangifte was gedaan door twee advocaten wegens onder meer schending van het ambtsgeheim. Een aantal officieren van justitie was aangeduid met naam en functie, anderen slechts als "onbekende leden van het parket". Het merendeel van de genoemde officieren van justitie was werkzaam bij het landelijk parket, locatie Rotterdam. De procureur-generaal was van oordeel dat de omstandigheid dat (nog) niet ten aanzien van alle in de aangifte bedoelde personen kon worden vastgesteld om wie het ging, niet aan toewijzing van het verzoek in de weg hoefde te staan. Het is in overeenstemming met de strekking van artikel 510 Sv en met het belang van een doelmatige procesvoering dat de aangifte door één parket wordt behandeld dat niet is verbonden aan een gerecht waarbij het landelijk parket een vervolging instelt en waaraan ook overigens geen van de in de aangifte genoemde rechterlijke ambtenaren is verbonden, aldus de procureur-generaal in zijn conclusie. De Hoge Raad wees overeenkomstig de conclusie de rechtbank Zeeland-West-Brabant aan (HR 4 november 2025, ECLI:NL:HR:2025:1632).

Betekening van exploten

In het verslagjaar 2025 werden 2086 exploten betekend. Daarvan bevatten 355 exploten een dagvaarding. Het merendeel betreft exploten waarbij derdenbeslag wordt gelegd onder de Staat der Nederlanden.

Overige correspondentie

Elk jaar ontvangt de procureur-generaal brieven van burgers waarin verzoeken van uiteenlopende aard worden gedaan of problemen worden voorgelegd aan de procureur-generaal in de hoop dat hij een oplossing of hulp kan bieden.

De brieven betreffen onder andere aangiften van strafbare feiten tegen personen of instanties en/of verzoeken om vervolging. Verder zijn er brieven waarin wordt gevraagd in te grijpen in een procedure, de behandeling daarvan over te nemen of een uitspraak te herzien of te vernietigen. Daarnaast zijn er verzoeken om bemiddeling, schadevergoeding of juridisch advies. Het merendeel van deze brieven betreft kwesties waarin de procureur-generaal geen taken of bevoegdheden heeft op grond waarvan hij iets zou kunnen betekenen voor de schrijver van de brief.

In 2025 heeft de procureur-generaal 61 van dergelijke brieven ontvangen.

Samenstelling parket 31-12-2025

Procureur-generaal	• Mr. F.W. Bleichrodt
Plaatsvervangend procureur-generaal	• Mr. M.H. Wissink (C)
Advocaten-generaal	• Mr. P.J. Wattel (B) • Mr. D.J.C. Aben (S) • Mr. G.R.B. van Peurseem (C) • Mr. T.N.B.M. Spronken (S) • Mr. C.M. Ettema (B) • Mr. R.H. de Bock (C) • Mr. T. Hartlief (C) • Mr. W.L. Valk (C) • Mr. B.J. Drijber (C) • Mr. B.F. Keulen (S) • Mr. B.F. Assink (C) • Mr. D.J.M.W. Paridaens (S)

- Mr. G. Snijders (C)
- Mr. S.D. Lindenberg (C)
- Mr. P.M. Frielink (S)
- Mr. M.R.T. Pauwels (B)
- Mr. R.J. Koopman (B)
- Mr. L.M. Coenraad (C)
- Mr. F. Ibili (C)
- Mr. M.E. van Wees (S)
- Mr. P.H.P.H.M.C. van Kempen (S)
- Mr. V.M.A. Sinnige (S)
- Mr. S.E. Bartels (C)

Mutaties in het parket bij de Hoge Raad der Nederlanden in 2025

Benoemd tot advocaat-generaal	• Mr. M.E. van Wees	Per 01-04-2025
	• Mr. P.H.P.H.M.C. van Kempen	Per 01-04-2025
	• Mr. V.M.A. Sinnige	Per 01-09-2025
	• Mr. S.E. Bartels	Per 01-09-2025
Ontslag verleend aan	• Mr. E.B. Rank-Berenschot	Per 01-02-2025
	• Mr. A.E. Harteveld	Per 01-04-2025
	• Mr. E.J. Hofstee	Per 01-04-2025
	• Mr. P. Vlas	Per 01-09-2025

C = civiel; S = straf; B = belasting. Betrokkene maakt deel uit van de sectie binnen het parket op dit deelgebied.